

9

Ochrona zdrowia i opieka społeczna

Health care and social welfare

UWAGI OGÓLNE

1. Dane o ochronie zdrowia – jeśli nie zaznaczono inaczej – od 2005 r. podaje się łącznie z danymi o placówkach podległych resortom obrony narodowej, spraw wewnętrznych i administracji oraz do 2011 r. – Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego; z wyłączeniem ochrony zdrowia w zakładach karnych.

2. Podstawę prezentowanych w dziale danych o ochronie zdrowia stanowią:

- 1) ustawa z dnia 15 IV 2011 r. o działalności leczniczej (tekst jednolity Dz. U. 2015, poz. 618), która zastąpiła ustawę o zakładach opieki zdrowotnej. Ustawa określa m.in. zasady wykonywania działalności leczniczej oraz zasady funkcjonowania placówek leczniczych.

Prezentowane w dziale dane dotyczą placówek (do 2011 r. – zakłady opieki zdrowotnej) wykonujących działalność leczniczą w zakresie:

- a) ambulatoryjnej opieki zdrowotnej (przychodnie łącznie z: ośrodkami zdrowia, poradniami, ambulatoriami i izbami chorych oraz zakładami badań diagnostycznych i medycznymi laboratoriami diagnostycznymi),
- b) stacjonarnej opieki zdrowotnej (szpitale ogólne, psychiatryczne i uzdrowiskowe, ośrodki leczenia odwykowego, ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów, regionalne ośrodki psychiatrii sądowej, zakłady opiekuńczo-lecznicze i pielęgnacyjno-opiekuńcze, hospicja, oddziały opieki paliatywnej oraz sanatoria).

Na mocy wymienionej ustawy działalność lecznicza może być też wykonywana przez praktyki zawodowe (indywidualne lub grupowe) – lekarzy, lekarzy dentyistów oraz pielęgniarów lub położnych (do 2011 r. regulowane odrębnymi ustawami);

- 2) ustawa z dnia 15 VII 2011 r. o zawodach pielęgniarów i położnych (tekst jednolity Dz. U. 2016, poz. 1251);
- 3) ustawa z dnia 5 XII 1996 r. o zawodach lekarzy i lekarzy dentyistów (tekst jednolity Dz. U. 2015, poz. 464);
- 4) ustawa z dnia 27 VIII 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity Dz. U. 2015, poz. 581), która reguluje warunki udzielania i zakres świadczeń zdrowotnych, zasady i tryb ich finansowania oraz działalność Narodowego Funduszu Zdrowia;
- 5) ustawa z dnia 28 VII 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (tekst jednolity Dz. U. 2016, poz. 897);

GENERAL NOTES

1. The data concerning health care – unless otherwise stated – since 2005 are given including health care units subordinated to the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration and until 2011 – the Internal Security Agency; excluding health care in prisons.

2. The basis of data presented in this chapter of the health care are provided by:

- 1) the Law on Health Care Activities, dated 15 IV 2011 (uniform text Journal of Laws 2015, item 618) with later amendments, replacing the Law on Care Health Facilities – specifies, among others, the rules of performing health care activities and of the functioning of health care units.

Presented in the section data (for 2011 – health care institutions) performing medical activities in the following areas:

- a) out-patient health care (out-patients departments including health centres, clinics, ambulatory departments and infirmaries, diagnostic facilities and medical diagnostic laboratories),
- b) in-patient health care (hospitals – general, mental and health resorts, chronic medical care homes, nursing homes, hospices, detoxification centres addiction recovery centres, regional centres of forensic psychiatry, palliative care wards, palliative care wards and sanatoria).

Under that law, medical activity can be carried out also by professional practices (individual or group) – doctors, dentists and nurses or midwives (until 2011 governed by separate laws);

- 2) the Law on the Nursing and Midwiving Professions, dated 15 VII 2011 (uniform text Journal of Laws 2016, item 1251);
- 3) the Law on the Occupations of Doctor and Dentist, dated 5 XII 1996 (uniform text Journal of Laws 2015, item 464);
- 4) the Law on Health Care Services Financed from Public Funds, dated 27 VIII 2004 (uniform text Journal of Laws 2015, item 581), governing the provision conditions and the scope of health services, the rules and the method of their financing and the activities of the National Health Fund;
- 5) the Law on Health Resort Treatment, Health Resorts and the Areas of Health Resort Protection as well as Health Resort Gminas, dated 28 VII 2005 (uniform text Journal of Laws 2016, item 879);

- 6) ustawa z dnia 8 IX 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (tekst jednolity Dz.U. 2013, poz. 757), która określa zasady organizacji, funkcjonowania i finansowania systemu „Państwowe Ratownictwo Medyczne”; dane za 2005 r. podano zgodnie z ustawą z dnia 25 VII 2001 r. (Dz. U. Nr 113, poz. 1207, z późn. zm.);
- 7) ustawa z dnia 6 IX 2001 r. prawo farmaceutyczne (tekst jednolity Dz. U. 2008 Nr 45, poz. 271, z późn. zm.).

Dane o praktykach lekarskich wykazywane są łącznie z praktykami lekarskimi przeprowadzającymi badania profilaktyczne w zakresie służby medycyny pracy.

3. Informacje o pracownikach medycznych dotyczą pracujących w: placówkach wykonujących działalność leczniczą, praktykach zawodowych – od 2006 r., aptekach oraz domach pomocy społecznej, żłobkach i klubach dziecięcych.

Dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej, samorządu terytorialnego lub NFZ.

Dane obejmują osoby pracujące w wymiarze pełnego etatu, w wymiarze godzin przekraczającym pełny etat oraz w niepełnym wymiarze godzin w stosunku do czasu pracy określonego obowiązującymi przepisami dla danego rodzaju pracy, w przypadku jeśli ta praca ma dla nich charakter podstawowy, łącznie z osobami odbywającymi staż. Osoby te niezależnie od wymiaru czasu pracy są liczone raz.

Dane o osobach **posiadających prawo wykonywania zawodu medycznego** podaje się na podstawie centralnych rejestrów osób posiadających prawo wykonywania zawodu medycznego prowadzonych przez naczelne rady samorządów zawodowych: lekarzy i lekarzy dentyistów, pielęgniarek i położnych, farmaceutów oraz diagnostów laboratoryjnych

4. Dane o specjalistach dotyczą lekarzy i lekarzy dentyistów ze specjalizacją II stopnia oraz od 2005 r. posiadających tytuł specjalisty w odpowiedniej dziedzinie medycyny, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 2 I 2013 r. w sprawie specjalizacji lekarskich i lekarzy dentyistów (Dz. U. 2013, poz. 332, z późn. zm.).

5. Porady udzielone przez lekarzy i lekarzy dentyistów w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej podano łącznie z badaniami profilaktycznymi (z wyjątkiem porad udzielonych przez lekarza orzecznika) i orzeczeniami wojсковych komisji lekarskich.

Porady z zakresu ambulatoryjnej opieki zdrowotnej obejmują również porady lekarskie udzielone w izbach przyjęć szpitali ogólnych pacjentom nieohospitalizowanym.

- 6) *the Law on the State Emergency Medical Services, dated 8 IX 2006 (uniform text Journal of Laws 2013, item 757), specifying the organisational rules, the functioning and financing of the “State Emergency Medic (Journal of Laws No 113, item 1207, with later amendments);*

- 7) *the Pharmaceutical Law, dated 6 IX 2001 (uniform text Journal of Laws No. 45, item 271, with later amendments).*

Presented data concerning medical practices include medical practices conducted within the framework of workplace medical service.

3. Information regarding medical personnel concerns persons employed: in units engaged in medical activities, professional practices – since 2006, pharmacies and social welfare homes and facilities, nurseries and children's clubs.

Data concern working directly with a patient, i.e., excluding persons for whom the primary workplace is university, units of state or local self-government administration and National Health Fund.

Data includes persons working full-time, overtime as well as part-time in relation to work time defined in the obligatory regulations for a given type of work, when this work has a basic character, including persons undergoing internships. These people regardless of their working hours are counted once.

Data about persons with the right to practise medical profession are quoted on the basis of central registries of persons entitled to practise medical profession conducted by supreme councils of the following professional self-governments: doctors and dentists, nurses and midwives, pharmacists and laboratory diagnosticians.

4. Data on doctor specialists and dental specialists concerns doctors with grade II specialization and since 2005 with specialists title in proper medicine domains in accordance with the decree of the Minister of Health, dated 2 I 2013 on Doctors and Dentist Specializations (Journal of Laws 2013, item 332, with later amendments).

5. Consultations provided by doctors and dentists are presented together with preventive examinations (excluding consultations provided by medical expert) and with the opinions of military medical commissions.

Tips from the scope of ambulatory health care include medical advice given in the emergency rooms of general hospital not hospitalised patients.

6. Dane o szpitalach obejmują placówki medyczne, które do 2011 r. były traktowane jako filie.

W 2014 r. dane dotyczące stacjonarnej opieki zdrowotnej nie obejmują opieki dziennej.

7. Dane o **łózkach** w placówkach stacjonarnej opieki zdrowotnej dotyczą łóżek znajdujących się stale w salach dla chorych (z pełnym wyposażeniem), zajętych przez chorych lub przygotowanych na ich przyjęcie.

Dane o **łózkach w szpitalach ogólnych** nie obejmują miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych oraz do 2007 r. miejsc (łóżek i inkubatorów) dla noworodków.

8. Dane dotyczące **ratownictwa medycznego i pomocy doraźnej** obejmują działalność jednostek zgłoszonych do systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne (zespoły ratownictwa medycznego, szpitalne oddziały ratunkowe, lotnicze pogotowie ratunkowe, izby przyjęć).

9. **Zakłady opiekuńczo-lecznicze i zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze** udzielają całodobowych świadczeń zdrowotnych w zakresie pielęgnacji i rehabilitacji osób niewymagających hospitalizacji oraz zapewniają im środki farmaceutyczne i materiały medyczne.

10. **Lecznictwo uzdrowiskowe** obejmuje szpitale i sanatoria wykorzystujące w leczeniu, rehabilitacji i profilaktyce przede wszystkim naturalne surowce i właściwości lecznicze klimatu na terenach, na których są położone.

11. Działalność **aptek i punktów aptecznych** unormowana jest ustawą z dnia 6 IX 2001 r. Prawo farmaceutyczne (tekst jednolity Dz. U. 2008, Nr 45, poz. 271, z późn. zm.). Punkty apteczne tworzone po dniu wejścia w życie ustawy mogą być usytuowane jedynie na terenach wiejskich.

Dane o **aptekach ogólnodostępnych** nie obejmują aptek w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej (np. w szpitalach, w sanatoriach), które działają na potrzeby tych zakładów.

Punkty apteczne są to ogólnodostępne punkty sprzedaży leków gotowych, których asortyment jest ściśle określony. Za prowadzenie punktu aptecznego jest odpowiedzialny kierownik, którym może być farmaceuta z rocznym stażem lub technik farmaceutyczny, posiadający trzyletni staż pracy w aptekach ogólnodostępnych.

12. Zgodnie z ustawą z dnia 4 II 2011 r. o opiece nad dziećmi do lat 3 (tekst jednolity Dz. U. 2015, poz. 1217) opieka może być organizowana w formie łobka oraz od 2011 r. – klubu dziecięcego, sprawowana przez dziennego opiekuna oraz nianię.

6. *Data on hospitals comprises health care units, which until 2011 were treated as hospital branches.*

In 2014 data concerning in-patient health care do not include day-care.

7. *Data regarding beds in in-patient health care facilities concern permanent beds in patient wards (fully equipped), either occupied or prepared to receive patients.*

Data regarding beds in general hospitals do not include day-time places in hospital wards and until 2007 - places (beds and incubators) for newborns.

8. *Data concerning emergency medical services and first-aid includes units covered by the State Emergency Medical Services system (ambulance emergency rescue teams, hospital emergency wards, medical air rescue, admission rooms).*

9. *Chronic medical care home and nursing homes provide 24-hour health services within the scope of nursing and rehabilitating persons not requiring hospitalization as well as assure them pharmaceutical agents and medical materials.*

10. *Health resort treatment includes services rendered by hospitals and sanatoria using in the rehabilitation and preventive therapy primarily natural materials and the healing properties of the climate where the facility is located.*

11. *The activity of pharmacies and pharmaceutical outlets is normalized by pharmaceutical Law (uniform text Journal of Laws 2008 No. 45, item 271 with later amendments). Pharmaceutical outlets established after the pharmaceutical Law came into force, may be located only on rural areas.*

The data concerning public pharmacies do not include pharmacies in stationary health care institutions (e.g. in hospitals and sanatoria) which operate for the needs of these institutions.

Pharmaceutical outlets are public sales outlets for selling prepared medicines. The assortment of medicines available in pharmaceutical outlets is precisely defined. The manager of pharmaceutical outlet is responsible for running the outlet. The manager may be a pharmacist with a 1-year service or pharmaceutical technician with a 3-year service in public pharmacies.

12. *According to the Law on Childcare for children younger than 3 years, dated 4 II 2011 (uniform text Journal of Laws 2015, item 1217) care can be organized in nurseries as well as since 2011 – children's clubs, provided by day carer and nanny.*

13. Karta Dużej Rodziny na mocy ustawy z dnia 5 XII 2014 r. o Kartcie Dużej Rodziny (tekst jednolity Dz. U. 2016, poz. 785) przysługuje, niezależnie od dochodów, rodzinom z co najmniej trójką dzieci:

- 1) poniżej 18 lat,
- 2) poniżej 25 lat, w przypadku gdy dziecko uczy się w szkole lub w szkole wyższej,
- 3) bez ograniczeń wiekowych w przypadku dziecka posiadającego orzeczenie o niepełnosprawności.

Karta wydawana jest bezpłatnie każdemu członkowi rodziny (również rodziny zastępczej i rodzinnego domu dziecka) spełniającej wymienione warunki. Posiadacze karty mają zapewnione zniżki, przede wszystkim, przy zakupie towarów i usług konsumpcyjnych.

14. Dane dotyczące **wspierania rodziny** oraz **pieczy zastępczej** prezentowane są zgodnie z ustawą z dnia 9 VI 2011 r. o wspieraniu rodziny oraz systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. 2016, poz. 575).

15. Dane o świadczeniach i dodatkach z programu „Rodzina 500+” prezentowane są na podstawie ustawy z dnia 11 II 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (tekst jednolity Dz.U. 2016, poz. 195).

Świadczenie finansowane jest z budżetu państwa.

16. Placówka **wsparcia dziennego** – działająca w najbliższym środowisku dziecka, wspierająca funkcje opiekuńczo-wychowawcze rodziny, świadcząc opiekę dzienną i zapewniając dziecku: pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, rozwój zainteresowań, organizację zabaw i zajęć sportowych, stałą pracę z rodziną dziecka.

Może być prowadzona w formie:

- **opiekunczej**, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów, ognisk wychowawczych, które pomagają dzieciom w pokonywaniu trudności szkolnych i organizowaniu czasu wolnego,
- **specjalistycznej** – organizuje zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne oraz logopedyczne; realizuje indywidualny program korekcyjny, program psychokorekcyjny lub psychoprofilaktyczny, w szczególności terapię pedagogiczną, psychologiczną i socjoterapię,
- **pracy podwórkowej** – realizującej przez wychowawcę, polegającej na działaniach animacyjnych i socjoterapeutycznych,
- **w połączonych formach** tj. łączących zadania placówek opiekuńczych, specjalistycznych i pracy podwórkowej.

13. *Large Family Card basis on the law dated 5 XII 2014 of Large Family Card (uniform text Journal of Laws 2016, item 785). The card can be obtained, regardless of the received income, by families with at least three children:*

- 1) *up to the age of 18,*
- 2) *up to the age of 25 in case when children learn at school or higher education institution,*
- 3) *without age limits in the case of children with a certificate of disability.*

The Card is issued free of charge to each member of the family (including foster family and foster home) meeting the conditions specified. The holders of the Card can take advantage of discounts while purchasing consumer goods and services.

14. *Data concerning family support and foster care are presented according to the Law on Family Support and Foster Care System, dated 9 VI 2011 (uniform text Journal of Laws 2016, item 575).*

15. *Data on benefits and supplements under “Family 500+” programme are presented according to the Law on State Aid in Raising Children dated 11 II 2016 (uniform text Journal of Laws 2016, item 195).*

Benefit is financed from the state budget.

16. *day-support centres – operating in the immediate vicinity of the child, supporting childcare and educational functions of the family providing daytime care and providing a child with: help with schoolwork, organisation of leisure time, development of interests, organisation of games and sports, regular work with child’s family.*

It may be operated in the form of:

- **care** – *in the form of extracurricular activities, afterschool clubs, clubs, childcare centres, assisting children in overcoming difficulties at school and organizing their spare time,*
- **specialized** – *organises socio-therapeutic, therapeutic, corrective, compensating and speech therapy classes, implement an individual corrective programme, a psychocorrective or psychopreventive programme, in particular pedagogic, psychological and sociotherapy,*
- **street work** – *carries out motivating and sociotherapeutic activities, conducted by a streetworker,*
- **in a combination of the forms** *i.e. combining tasks of the general care, specialized and street work centres.*

17. Rodzinna piecza zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców. Zapewnia pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe – dążenie do przysposobienia dziecka, przygotowanie dziecka do samodzielnego i odpowiedzialnego życia, zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych, kulturalno-rekreacyjnych i religijnych.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

1) rodziny zastępcze:

- a) spokrewnione;
- b) niezawodowe, umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż 3 dzieci (z wyjątkiem liczego rodzeństwa);
- c) zawodowe – umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż 3 dzieci (z wyjątkiem liczego rodzeństwa), w tym:
  - zawodowe specjalistyczne – umieszcza się w niej w szczególności: dzieci legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, dzieci na podstawie ustawy z dnia 26 X 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (tekst jednolity Dz. U. 2014, poz. 382, z późn. zm.), małoletnie matki z dziećmi,
  - zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego – przyjmuje dziecko na podstawie orzeczenia sądu w przypadku gdy dziecko zostało doprowadzone przez Policję lub Straż Graniczną, na wniosek rodziców, dziecka lub innej osoby w przypadku o którym mowa w art. 12a ustawy z dnia 29 VII 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity Dz. U. 2015, poz. 1390, z późn. zm);

2) rodzinne domy dziecka – w tym samym czasie może w nim przebywać łącznie nie więcej niż 8 dzieci (z wyjątkiem liczego rodzeństwa).

18. Instytucjonalna piecza zastępcza jest sprawowana w formie:

- 1) placówki opiekuńczo-wychowawczej, która jest prowadzona jako placówka typu:
  - a) **interwencyjnego** – zapewnia doraźną opiekę nad dzieckiem w czasie trwania sytuacji kryzysowej, w szczególności placówka jest obowiązana przyjmując dziecko w przypadkach wymagających natychmiastowego zapewnienia mu opieki,

17. Family foster care shall be exercised in case when it is impossible for the parents to provide care and education for a child. It guarantees a work with a family to make possibility for a child to return to its family, or when it is impossible – efforts aimed at child's adoption; preparation of a child to live an independent and responsible life; satisfaction of children's emotional needs, in particular the needs related to welfare, healthcare, education, culture, recreation and religious.

The forms of family foster care are the following:

1) foster family:

- a) related;
- b) non-professional – placed in it may be not more than 3 children (except for numerous siblings);
- c) professional – placed in it may be not more than 3 children (except for numerous siblings), including:
  - professional specialist shall receive in particular: children with a disability certificate or a certificate of high or moderate level of disability, children on the basis of the Law on Proceedings Involving Juveniles, dated 26 X 1982 (uniform text Journal of Laws 2014, item 382, with later amendments), underage mothers with children,
  - professional that performs the function of a family emergency house shall receive a child on the basis of a court ruling, case when a child was escorted by Police or Border Guard, upon consent of parents, child or another person in the case referred to in Article 12a of the Law on Counteracting Domestic Violence, dated 29 VII 2005 (uniform text Journal of Laws 2015, item 1390, with later amendments);

2) foster homes – placed in it may be not more than 8 children (except for numerous siblings).

18 Institutional foster care shall be exercised in the form of:

- 1) care and education centre shall be run as:
  - a) **an intervention** – provides immediate care for a child in the crisis situation, especially if it is required for the centre to place the child under immediate care,

- b) **rodzinnego** – wychowuje dzieci w różnym wieku, w tym dorastające i usamodzielniające się; umożliwia wspólne wychowanie i opiekę licznemu rodzeństwu, współpracuje z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej i asystentem rodziny,
- c) **socjalizacyjnego** – zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby, w szczególności emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne; realizuje przygotowany we współpracy z asystentem rodziny plan pomocy dziecku; umożliwia kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, podejmuje działania w celu powrotu dziecka do rodziny; zapewnia dziecku dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych; obejmuje dziecko działaniami terapeutycznymi, zapewnia korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych,
- d) **specjalistyczno-terapeutycznego** – sprawuje opiekę nad dzieckiem o indywidualnych potrzebach, w szczególności: legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności; wymagającym stosowania specjalnych metod wychowawczych i specjalistycznej terapii; wymagającym wyrównywania opóźnień rozwojowych i edukacyjnych. Placówka, zapewnia zajęcia wychowawcze, socjoterapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne, terapeutyczne, rekompensujące braki w wychowaniu w rodzinie i przygotowujące do życia społecznego, a dzieciom niepełnosprawnym także odpowiednią rehabilitację i zajęcia rewalidacyjne.
- 2) **regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej** – umieszczane są w niej dzieci, które ze względu na stan zdrowia wymagają stosowania specjalistycznej opieki i rehabilitacji i nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej. W tym samym czasie można w niej umieścić nie więcej niż 30 dzieci;
- 3) **interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego** – umieszcza się w nim dzieci do ukończenia pierwszego roku życia, które wymagają specjalistycznej opieki i w okresie oczekiwania na przysposobienie nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej. W ośrodku w tym samym czasie można umieścić nie więcej niż 20 dzieci.
- b) **a family** – educates children of various age groups, including adolescents and those becoming independent; enables common education and care for numerous siblings; cooperate with a family foster care coordinator and a family assistant,
- c) **a socialization** – provides a child with full-time care and education, and fulfil its needs, especially emotional, development, health, living, social and religious needs, implements a child assistance plan prepared in cooperation with a family assistant, enables contacts with parents and other close persons, unless otherwise decided by a court, takes actions aimed at the child's return to a family, provides a child with access to education adjusted to his/her age and development skills, provides a child with therapeutic actions, provides access to eligible healthcare services,
- d) **a specialist therapy** – provides care for a child with individual needs, in particular: a child with a disability certificate or a certificate of high or moderate level of disability, a child requiring the application of special education methods and specialist therapy, a child requiring dealing with their developmental and emotional retardation. The centre provides educational, socio-therapeutic, corrective, compensating, speech therapy, and therapeutic activities compensating for lacks in upbringing in a family and preparing for social life, as well as proper rehabilitation for disabled children.
- 2) **regional care and therapy centre** – a centre where children shall be placed, due to their health condition requiring specialist care and rehabilitation and cannot be placed in family foster care or a care and education centre. The total number of 30 children at most may be placed in a regional care and therapy centre at the same time;
- 3) **pre-adoptive intervention centre** – a centre where shall be placed children up to the 1 year old, requiring special care who, waiting for adoption, cannot be covered by family foster care. The total number of 20 children at most may be placed in a pre-adoptive intervention centre at the same time.

19. Dane o domach i zakładach pomocy społecznej dotyczą placówek stacjonarnych, dla których organami założycielskimi i podmiotami prowadzącymi są: jednostki samorządu terytorialnego, stowarzyszenia, organizacje społeczne, kościoły i związki wyznaniowe, fundacje, osoby fizyczne i prawne. Rodzaje domów i zakładów pomocy społecznej prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (tekst jednolity Dz. U. 2016, poz. 930).

20. Dane o świadczeniach pomocy społecznej prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r.

Dane o **zasiłkach pieniężnych i pomocy niepieniężnej** dotyczą zadań zleconych gminom, zadań własnych gmin oraz zadań realizowanych przez powiatowe centra pomocy rodzinie łącznie z zadaniami z zakresu administracji rządowej. Nie obejmują zasiłków wypłacanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz zapomóg wypłacanych przez zakłady pracy, związki zawodowe itp.

Pomoc pieniężna obejmuje m.in. zasiłki pieniężne: stałe, okresowe, celowe, pomoc dla rodzin zastępczych, pomoc pieniężną na usamodzielnienie i kontynuowanie nauki dla osób opuszczających: rodziny zastępcze, placówki opiekuńczo-wychowawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze oraz zakłady poprawcze.

Zasiłek stały wypłacany jest z tytułu całkowitej niezdolności do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności.

Zasiłek okresowy przysługuje osobie lub rodzinie ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Zasiłek celowy przyznawany jest w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, pokrycia części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne, zakupu żywności, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, wykonania drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, pokrycia kosztów pogrzebu. Może być przyznany osobie lub rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Pomoc niepieniężna dotyczy m.in. usług opiekuńczych, specjalistycznych opiekuńczych oraz sprawienia pogrzebu.

19. Data concerning social welfare homes and facilities are related to the stationary institutions, for which the founding bodies are: local self-government entities, associations, social organisations, churches and religious associations, foundations, natural and legal persons. Types of social welfare homes and facilities are presented in accordance with the Act on Social Welfare of 12 III 2004 (uniform text Journal of Laws 2016, item 930).

20. Data on social benefits are presented according to the Law on Social Assistance, dated 12 III 2004.

Data regarding **monetary benefits and assistance in kind** concern tasks commissioned to gminas, gminas own tasks, and tasks realized by powiat family assistance centres with central administration tasks. Data do not include benefits paid by the Social Insurance Office as well as financial aid paid by workplaces, trade unions, etc.

Monetary assistance includes, e.g. permanent, temporary and appropriated benefits, assistance for foster families, monetary assistance for independency and continuation of education for persons leaving foster families, care and education centres, special educational centres, youth educational centres and correctional facilities.

Permanent benefit paid in respect of complete inability to work because of age or disability.

A person or a family is entitled to a **temporary benefit** because of long illness, disability, unemployment, perspective of remaining or becoming entitled to benefits from other systems of social security.

Appropriated benefit is offered in order to fulfil a necessary livelihood need, covering part or whole of expenditures on health treatment, purchase of food, liquid and solid fuels, clothes, goods necessary for routine household maintenance, making small repairs in the dwelling, covering burial costs. May be given to a person or a family that incurred losses in result of fortuitous event, or natural or ecological disaster.

Non-monetary assistance involves care and specialized care as well as arranging funerals.

TABL. 1 /111/. PRACOWNICY MEDYCZNI ^a

Stan w dniu 31 XII

MEDICAL PERSONNEL ^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2014	2015	2016	SPECIFICATION
Lekarze	2094	2174	2286	Doctors
w tym kobiety	1182	1215	1477	of which women
Lekarze dentyści	326	335	338	Dentists
w tym kobiety	253	265	256	of which women
Farmaceuci	257	281	313	Pharmacists
w tym kobiety	207	221	259	of which women
Pielęgniarki	3240	3097	3215 ^b	Nurses
Położne	289	286	306 ^c	Midwives
Fizjoterapeuci	169	175	219 ^d	Physiotherapists and rehabilitants
Diagności laboratoryjni ^e	139	160	182	Laboratory diagnosticians ^e

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 175; dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ. *b-d* W tym magistrzy: *b* – pielęgniarstwa – 507, *c* – położnictwa – 26, *d* – fizjoterapii i rehabilitacji – 161. *e* Analitycy medyczni i inni pracownicy z wyższym wykształceniem, np. chemicy, fizycy, mikrobiolodzy.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, a w przypadku farmaceutów – tylko w zakresie pracujących w aptekach szpitalnych.

a See general notes, item 3 on page 175; data concern working directly with a patient, i.e., excluding persons for whom the primary workplace is university, units of state of local self-government administration and National Health Fund. *b-d* Of which masters: *b* – of nursing – 507, *c* – of midwifery – 26, *d* – of physiotherapy and rehabilitation – 161. *e* Medical analysts and other employees by tertiary education, i.e. chemists, physicists, microbiologists.

Source: data of the Ministry of Health, the Ministry of Interior and Administration and regard to pharmacists – only in the scope of the pharmacists employed with hospital's pharmacies.

TABL. 2 /112/. LEKARZE SPECJALIŚCI ^a

Stan w dniu 31 XII

DOCTORS SPECIALISTS ^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2014	2015	2016	SPECIFICATION
LEKARZE OGÓŁEM	1386	1428	1487	TOTAL
w tym specjaliści w zakresie:				of which specialists in the field of:
Anestezjologii i intensywnej terapii . .	106	101	109	Anesthesiology and intensive therapy
Chirurgii ^b	208	219	221	Surgery ^b
Chorób płuc	30	33	31	Respiratory diseases
Chorób wewnętrznych	139	102	106	Internal diseases
Dermatologii ^c i wenerologii	24	30	36	Dermatology ^c and venereology
Kardiologii ^c	51	74	75	Cardiology ^c
Medycyny rodzinnej	120	122	126	General practitioners
Medycyna pracy ^d	19	26	29	Occupational medicine ^d
Neurologii ^{ce}	39	41	49	Neurology ^{ce}
Okulistyki	68	71	76	Ophthalmology
Onkologii ^f	17	20	19	Oncology ^f
Otolaryngologii ^{cg}	41	35	41	Otolaryngology ^{cg}

^a Ze specjalizacją II stopnia i z tytułem specjalisty. *b* Chirurgii ogólnej, dziecięcej, klatki piersiowej, ortopedii i traumatologii, ortopedii i traumatologii narządu ruchu, neurochirurgii, chirurgii onkologicznej, plastycznej i szczękowej, kardiochirurgii oraz urologii i chirurgii naczyniowej. *c* Łącznie ze specjalistami dziecięcymi. *d* Razem z lekarzami medycyny przemysłowej, medycyny lotniczej, medycyny kolejowej, medycyny morskiej i tropikalnej oraz medycyny transportu. *e-f* Również: *e* neuropatologii. *f* patologii onkologicznej oraz onkologii i hematologii. *g* Razem z otorynolaryngologią.

a With grade II specialisation or with title of specialist. *b* General, pediatric and thoracic surgery, orthopaedics and traumatology, orthopaedics and traumatology of locomotor system, neurosurgery, oncological, plastic and maxillofacial surgery, cardiothoracic surgery as well as urology and vascular surgery. *c* Including children's specialists. *d* Including physicians of occupational medicine, aerospace medicine, railway medicine, marine and tropical medicine and transport medicine. *e-f* Also: *e* neuropathology. *f* oncological pathology, oncology and hematology. *g* Including oto-rhino-laryngology.

TABL. 2 /112/. LEKARZE SPECJALIŚCI ^a (dok.)
 Stan w dniu 31 XII
DOCTORS SPECIALISTS ^a (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2014	2015	2016	SPECIFICATION
LEKARZE OGÓŁEM (dok.)				TOTAL (cont.)
Pediatrici	58	57	58	<i>Paediatrics</i>
Położnictwa i ginekologii	75	78	88	<i>Obstetrics and gynaecology</i>
Psychiatrii ^b	52	55	50	<i>Psychiatry ^b</i>
Radiologii i diagnostyki obrazowej ^c	77	68	52	<i>Radiology and diagnostic imaging ^c</i>
LEKARZE SPECJALIŚCI (w % ogółu lekarzy)	66,2	65,7	65,0	SPECIALISTS IN % OF TOTAL DOCTORS
LEKARZE DENTYŚCI OGÓŁEM	83	87	81	Dentists of total
w tym lekarze dentyści ze specjalizacją:				<i>of which dentists with specialization:</i>
Chirurgii stomatologicznej	11	13	14	<i>Oral surgery</i>
Chirurgii szczękowo-twarzowej	8	6	4	<i>Maxillo-facial surgery</i>
Ortodoncji	11	14	12	<i>Orthodontics</i>
Periodontologii (paradontologii)	15	13	4	<i>Periodontology (paradontics)</i>
Protetyki stomatologicznej	22	20	20	<i>Dental prosthetics</i>
Stomatologii dziecięcej	6	5	5	<i>Children's dentistry</i>
Stomatologii zachowawczej	9	15	13	<i>Restorative dentistry</i>
LEKARZE DENTYŚCI ZE SPECJALIZACJĄ (w % ogółu lekarzy dentyków)	25,5	26,0	24,0	DENTAL SPECIALISTS (in % of total dentist)

^a Ze specjalizacją II stopnia i z tytułem specjalisty. ^b Łącznie ze specjalistami dziecięcymi. ^c Również radiologii i diagnostyki obrazowej, radioterapii onkologicznej i radiologii dziecięcej.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

^a With grade II specialisation or with title of specialist. Including children specialists. ^c Also radiology and imaging diagnostics, oncological and children radiology.

Source: data of the Ministry of Health and the Ministry of Interior and Administration.

TABL. 3 /113/. AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA ^a
OUT-PATIENT HEALTH CARE ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2014	2015	2016	SPECIFICATION
Przychodnie (stan w dniu 31 XII)	280	280	288	<i>Out-patients departments (as of 31 XII)</i>
Praktyki lekarskie ^b (stan w dniu 31 XII)	65	60	53	<i>Medical practices ^b (as of 31 XII)</i>
Porady udzielone ^c w tys.	4422,9	4444,9	4503,4	<i>Consultations provided ^c in thous.</i>
lekarskie.	3729,0	3757,2	3818,5	<i>doctors</i>
w tym specjalistyczne	1966,4	1987,0	2055,5	<i>of which specialized</i>
stomatologiczne	693,9	687,7	684,9	<i>dental</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 175. ^b Dane obejmują praktyki, które podpisały kontrakty z NFZ lub z przychodniami. ^c Łącznie z poradami finansowanymi przez pacjentów (środki niepubliczne).

^a See general notes, item 5 on page 175. ^b Data concern medical practices that have signed contract with National Health Fund or with out-patients departments. ^c Including consultations paid by patients (non-public funds).

TABL. 4 /114/. SZPITALA OGÓLNE ^a
GENERAL HOSPITALS ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2014	2015	2016	SPECIFICATION
Szpitala ogólne (stan w dniu 31 XII) ..	15	14	13	Hospitals (as of 31 XII)
Łóżka ^b (stan w dniu 31 XII)	3561	3529	3574	Beds ^b (as of 31 XII)
Leczeni	166778	166709	171362	In-patients
Zmarli	2615	2751	2813	Deaths
Przeciętny pobyt chorego w dniach ..	5,4	5,4	5,3	Average patient stay in days
Przeciętne wykorzystanie łóżka w dniach	253,7	257,4	255,1	Average bed use in days

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 176 ^b Łącznie z inkubatorami i miejscami dla noworodków.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

^a See general notes, item 6 on page 176. ^b Excluding beds and incubators for newborns.

Source: data of the Ministry of Health and the Ministry of Interior and Administration.

TABL. 5 /115/. RATOWNICTWO MEDYCZNE I POMOC DORAŻNA ^a
Stan w dniu 31 XII
EMERGENCY MEDICAL SERVICES AND FIRST AID ^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	2016	SPECIFICATION
Zespoły ratownictwa medycznego	7	15	15	15	15	Ambulance emergency rescue teams
podstawowe	x	9	9	9	10	basic
specjalistyczne	x	6	6	6	5	specialization
Szpitalne oddziały ratunkowe	3	4	2	2	2	Hospital emergency wards
Izby przyjęć ^b	2	3	4	4	4	Admission rooms ^b
Wyjazdy na miejsce zdarzenia ^c :						Calls to the occurrence places ^c :
w tysiącach	49,5	39,4	49,4	50,9	52,1	in thousands
na 1000 ludności	120,4	95,9	121,0	124,9	128,5	per 1000 population
Osoby, którym udzielono świadczenia zdrowotnego w miejscu zdarzenia ^c :						Person who received health care benefits in the place of occurrence ^c :
w tysiącach	50,1	43,4	50,0	51,6	52,7	in thousands
w tym:						of which:
dzieci i młodzież w wieku 0–18 lat	2,7	2,2	3,3	3,4	3,4	children and youth at the age of 0–18
w wieku 65 lat i więcej	x	16,7	20,1	21,9	22,3	aged 65 and more
na 1000 ludności	121,9	105,6	122,6	126,8	130,0	per 1000 population

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 176. ^b Komórki organizacyjne szpitali zgłoszone do współpracy z ratownictwem medycznym.
^c W ciągu roku.

^a See general notes, item 8 on page 176. ^b Organisational cells of hospitals applied to co-operate with emergency medical system.
^c During the year.

TABL. 6 /116/. APTEKI OGÓDNODOSTĘPNE I PUNKTY APTECZNE ^a

Stan w dniu 31 XII

GENERALLY AVAILABLE PHARMACIES AND PHARMACEUTICAL OUTLETS ^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	2016	SPECIFICATION
Apteki	132	139	143	151	158	Pharmacies
w tym prywatne	130	138	143	151	158	of which private
Punkty apteczne.	2	1	1	1	1	Pharmaceutical outlets
Liczba ludności na:						Population per:
1 aptekę i punkt apteczny	3068	2897,1	2827,6	2668,8	2546,4	pharmacy and pharmaceutical outlet
1 aptekę	3115	2918	2847	2686	2563	pharmacy
Farmaceuci pracujący w aptekach i w punktach aptecznych	215	225	233	254	285	Pharmacists employed in pharmacies and pharmaceutical outlets

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 176.

^a See general notes, item 11 on page 176.

TABL. 7 /117/. KRWIODAWSTWO ^a

Stan w dniu 31 XII

BLOOD DONATION ^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Regionalne centra (stan w dniu 31 XII)	1	1	1	1	Regional centres (as of 31 XII)
Krwiodawcy	5910	15178	12290	10406	Blood donors
w tym honorowi	5890	15178	12290	10406	of which honorary blood donors
Liczba donacji ^b krwi pełnej w tys.	11,8	20,3	21,2	22,6	Number of collected donations ^b in thous.
Wyprodukowana liczba jednostek świeżo mrożonego osocza (FFP) ^c w tys.	17,4	27,0	31,4	31,8	Number of prepared units of freshly frozen plasma (FFP) ^c in thous.

^a Bez danych Ministerstwa Obrony Narodowej i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. ^b Donacja jest to pobranie krwi lub jej składnika do celów klinicznych, diagnostycznych lub produkcyjnych. ^c Jedna jednostka świeżo mrożonego osocza równa się 200 ml, jeden litr osocza równa się 5 jednostkom.

Ź r ó d ł o: dane Narodowego Centrum Krwi.

^a Excluding data of the Ministry of National Defence and the Ministry of Interior and Administration. ^b Donation is collection of blood components for clinical, diagnostic or manufacturing purposes. ^c One unit of freshly frozen plasma equals 200 ml, one litre of plasma equals 5 units.

S o u r c e: data of the National Blood Centre.

TABL. 8 /118/. ŻŁOBKI ^a I KLUBY DZIECIĘCE

Stan w dniu 31 XII

NURSERIES AND CHILDREN'S CLUBS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	2016	SPECIFICATION
Żłobki	7	7	22	27	30	Nurseries
w tym publiczne	7	7	8	8	8	of which public
Oddziały żłobkowe przy przedszkolach	–	–	1	–	–	Nursery wards of nursery schools
Kluby dziecięce.	–	–	5	6	10	Children's clubs
w tym publiczne	.	.	–	–	–	of which public
Miejsca w:						Places in:
żłobkach	605	680	1144	1387	1453	nurseries
klubach dziecięcych	x	x	67	86	159	children's clubs

^a W 2005 r. łącznie ze żłobkami tygodniowymi; miejsca i dzieci – łącznie z oddziałami żłobkowymi.

^a In 2005 including weekly nurseries; places and children – including nursery wards.were staying during the year.

TABL. 8 /118/. ŻŁOBKI ^a I KLUBY DZIECIĘCE (dok.)

Stan w dniu 31 XII

NURSERIES AND CHILDREN'S CLUBS (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	2016	SPECIFICATION
Dzieci przebywające (w ciągu roku) w:						<i>Children staying (during the year) in:</i>
żłobkach	1386	1277	1856	2102	2155	<i>nurseries</i>
klubach dziecięcych	–	–	62	85	236	<i>children's clubs</i>
Miejsca w żłobkach i klubach dziecięcych na 1000 dzieci w wieku do lat 3	60,6	56,1	115,7	140,1	147,4	<i>Places in nurseries and children's clubs per 1000 children up to the age of 3</i>
Dzieci przebywające w żłobkach i klubach dziecięcych:						<i>Children staying in nurseries and children's clubs:</i>
na 1000 dzieci w wieku do lat 3	63,2	55,5	111,9	132,5	142,0	<i>per 1000 children up to the age of 3</i>
na 100 miejsc	104,3	100,0	96,7	94,6	96,3	<i>per 100 places</i>

a W 2005 r. łącznie ze żłobkami tygodniowymi; miejsca i dzieci – łącznie z oddziałami żłobkowymi.

a In 2005 including weekly nurseries; places and children – including nursery wards.

**TABL. 9 /119/. WSPIERANIE RODZINY W 2016 R.
FAMILY SUPPORT IN 2016**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	SPECIFICATION
Świadczenie wychowawcze ^a :		<i>Child-raising benefit ^a:</i>
przeciętna miesięczna liczba rodzin otrzymujących świadczenie	20726	<i>average monthly numer of families receiving benefit</i>
przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które rodziny otrzymują świadczenie	27865	<i>average monthly numer of children to which families receive benefits</i>
wypłaty świadczenia w tys. zł	124941,3	<i>benefit payments in thous. zł</i>
Dodatek wychowawczy ^a :		<i>Child-rising supplement ^a:</i>
przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka otrzymują dodatek	691	<i>average monthly numer of children to which foster families and foster homes receive benefits</i>
wypłaty świadczenia w tys. zł	3077,3	<i>benefit payments in thous. zł</i>
Dodatek do zryczałtowanej kwoty ^a :		<i>Lump sum supplement ^a:</i>
przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego otrzymują dodatek	27	<i>average monthly numer of children to which family care and education centres receive benefits</i>
wypłaty świadczenia w tys. zł	120,4	<i>benefit payments in thous. zł</i>
Rodziny posiadające Kartę Dużej Rodziny.	2019	<i>Family Large Family Card holder</i>

a W ramach programu „Rodzina 500+”; dane dotyczą okresu od 1 IV do 31 XII.

a Within the “Family 500+” programme; data concern the period – 1 IV-31 XII.

TABL. 10 /120/. PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO

Stan w dniu 31 XII

DAY-SUPPORT CENTRES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	2016	2005	2010	2014	2015	2016	SPECIFICATION
	placówki <i>centres</i>					wychowankowie <i>residents</i>					
OGÓŁEM	35	33	35	37	38	1135	990	970	1061	1017	TOTAL
Opiekuńcze	30	31	28	20	21	923	924	717	615	595	<i>General care</i>
Specjalistyczne	5	2	5	7	8	212	66	152	223	223	<i>Specialized</i>
W połączonych formach	x	x	2	9	8	x	x	101	201	179	<i>In a combination of the forms</i>
Praca podwórkowa	x	x	–	1	1	x	x	–	22	20	<i>Street work</i>

TABL. 11 /121/. RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA

Stan w dniu 31 XII

FAMILY FOSTER CARE

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014 ^a	2015	2016	SPECIFICATION
Rodziny zastępcze	519	524	528	523	533	Foster families
Spokrewnione z dzieckiem	439	458	399	383	391	<i>Related foster families</i>
dzieci ^b	574	621	485	463	478	<i>children ^b</i>
Niezawodowe	69	51	110	119	121	<i>Non-professional foster families</i>
dzieci ^b	90	66	133	145	143	<i>children ^b</i>
Zawodowe ^c	11	15	19	21	21	<i>Professional foster families ^c</i>
dzieci ^b	38	55	98	104	104	<i>children ^b</i>
Rodzinne domy dziecka	–	–	9	10	12	Foster homes
dzieci ^d	–	–	63	71	72	<i>children ^d</i>

a Niektóre dane nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie z powodu zmiany przepisów prawnych. *b* Do 2011 r. – w wieku do 18 lat, od 2012 r. – w wieku do 25 lat. *c* Do 2011 r. rodziny zastępcze zawodowe niespokrewnione z dzieckiem. *d* W wieku do 25 lat.

a Some data are not fully comparable with data for previous years due to changes of the provisions of the law. *b* Until 2011 up to the age of 18, in 2012 up to the age of 25. *c* Until 2011 professional, not related to the child foster families. *d* Up to the age of 25.

TABL. 12 /122/. INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA ^a

INSTITUTIONAL FOSTER CARE ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	2016	2005	2010	2014	2015	2016	2005	2010	2014	2015	2016	SPECIFICATION
	placówki <i>centres</i>					wychowankowie <i>residents</i>					wolontariusze <i>volunteers</i>					
	stan w dniu 31 XII <i>as of 31 XII</i>															
Placówki opiekuńczo-wychowawcze	7	12	17	17	17	297	348	239	238	230	–	7	3	4	4	<i>Care and education centres</i>
interwencyjne	1	–	1	1	1	131	–	37	36	35	–	–	–	–	–	<i>intervention</i>
rodzinne	4	10	5	5	5	25	71	33	32	30	–	7	–	4	4	<i>family</i>
socjalizacyjne	2	–	9	10	10	141	–	112	142	136	–	–	3	–	–	<i>socialization</i>
specjalistyczno-terapeutyczne	–	–	1	1	1	–	–	28	28	29	–	–	–	–	–	<i>specialist therapy</i>
łącznie zadania placówek ^b	–	2	1	–	–	–	277	29	–	–	–	–	–	–	–	<i>combining tasks of the centres ^b</i>

a Patrz uwagi ogólne, ust. 17 na str. 178. *b* Łączące zadania placówek interwencyjnych, socjalizacyjnych i specjalistyczno-terapeutycznych; do 2011 r. – placówki wielofunkcyjne.

a See general notes, item 17 on page 178. *b* Combining tasks of the intervention, socialization and specialist therapy centres; until 2011 – multi-functional centres.

TABL. 13 /123/. STACJONARNA POMOC SPOŁECZNA ^a

Stan w dniu 31 XII

STATIONARY SOCIAL WELFARE ^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	2016	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii)	11	12	9	10	11	<i>Homes and facilities (excluding branches)</i>
Miejsca ^b						<i>Places ^b</i>
ogółem	865	1175	1015	1077	1093	<i>total</i>
na 10 tys. ludności	21,0	29,0	24,9	26,5	27,0	<i>per 10 thous. population</i>
Mieszkańcy ^b						<i>Residents ^b</i>
ogółem	846	1375	963	995	1015	<i>total</i>
w tym kobiety	.	603	441	458	449	<i>of which women</i>
w tym do lat 18	30	73	9	12	8	<i>of which up to age 18</i>
w tym umieszczeni w ciągu roku	1589	905	607	685	663	<i>of which placed within during the year</i>
na 10 tys. ludności	20,6	33,9	23,7	24,5	25,1	<i>per 10 thous. population</i>
Osoby oczekujące na umieszczenie	14	100	91	56	220	<i>Persons awaiting a place</i>

a Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy. *b* Łącznie z filiami.*a* Including community self-help homes. *b* Including branches.**TABL. 14 /124/. PLACÓWKI STACJONARNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ ^a WEDŁUG GRUP MIESZKAŃCÓW**

Stan w dniu 31 XII

STATIONARY SOCIAL WELFARE FACILITIES ^a BY GROUPS OF RESIDENTS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	2016	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii)^b	11	12	9	10	11	<i>Homes and facilities (excluding branches)^b</i>
w których mogą przebywać:						<i>in which may be:</i>
osoby w podeszłym wieku	–	2	1	3	4	<i>aged persons</i>
przewlekle somatycznie chorzy	3	2	2	2	3	<i>chronically ill with somatic disorders</i>
dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie	1	–	–	–	–	<i>children and young mentally retarded</i>
przewlekle psychicznie chorzy	–	1	1	1	1	<i>chronically mentally ill</i>
matki z małoletnimi dziećmi i kobiety w ciąży	2	1	–	–	–	<i>mothers with dependent children and pregnant women</i>
bezdomni	5	8	6	6	6	<i>homeless</i>
Mieszkańcy w domach i zakładach ^c dla:	846	1375	963	995	1015	<i>Residents in homes and facilities ^c for:</i>
osób w podeszłym wieku	–	313	57	216	201	<i>aged persons</i>
przewlekle somatycznie chorych	493	397	428	294	319	<i>chronically ill with somatic disorders</i>
dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie	40	35	–	–	–	<i>children and young mentally retarded</i>
przewlekle psychicznie chorych	–	68	68	68	68	<i>chronically mentally ill</i>
matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	44	–	–	–	–	<i>mothers with dependent children and pregnant women</i>
bezdomnych	269	562	410	417	427	<i>homeless</i>

a Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy. *b* W dalszym podziale placówki mogą być wykazane kilkakrotnie, gdyż jedna placówka może być przeznaczona dla kilku grup mieszkańców. *c* Łącznie z filiami.*a* Including community self-help homes. *b* In the division facilities may be shown several times, because one facility may be designed for few group of residents. *c* Including branches.

TABL. 15 /125/. ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ ^a
SOCIAL ASSISTANCE BENEFITS ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Korzystający ^b Beneficiaries ^b	Udzielone świadczenia w tys. zł Benefits granted in thous. zł	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M 2005	16349	33581,1	TOTAL
2010	15668	39564,8	
2014	22011	39155,2	
2015	21180	39157,6	
2016	18761	41153,5	
Pomoc pieniężna	14114	29977,4	Monetary assistance
w tym:			<i>of which:</i>
zasiłek stały	2563	13597,0	<i>permanent benefit</i>
zasiłek okresowy	4416	7798,4	<i>temporary benefit</i>
zasiłek celowy	7115	8493,2	<i>appropriated benefit</i>
pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki	20	88,8	<i>assistance to reach self-dependence and to continue education</i>
Pomoc niepieniężna	4647	11176,1	Non-monetary assistance
w tym:			<i>of which:</i>
posiłek	2941	2428,0	<i>meals</i>
sprawienie pogrzebu	98	190,7	<i>burial</i>
usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	1605	8544,8	<i>attendance services and specialized attendance services</i>
pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, zatrudnienia i na zagospodarowanie	3	12,6	<i>assistance in gaining adequate housing conditions, gaining employment and for running one's own household</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 20 na str. 180. ^b W podziale według form świadczeń korzystający mogą być wykazani kilkakrotnie.
 Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

^a See general notes, item 20 on page 180. ^b Under the item benefits, recipients may be shown several times.

Source: data of Ministry of Family, Labour, and Social Policy.